EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 30.10.2015
COM(2015) 546 final

2015/0254 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

mille kohaselt lubatakse Lätil kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 26 lõike 1 punktist a ning artiklitest 168 ja 168a

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Vastavalt 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) (edaspidi „käibemaksudirektiiv”) artikli 395 lõikele 1 võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt lubada liikmesriigil kohaldada erimeetmeid, millega tehakse erand kõnealuse direktiivi sätetest, et lihtsustada käibemaksu kogumise menetlust või hoida ära teatavat maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist.

Kirjas, mille komisjon registreeris 8. aprillil 2015, taotles Läti luba jätkata sellise meetme kohaldamist, millega tehakse erand üldpõhimõtetest, mis reguleerivad sisendkäibemaksu mahaarvamise õigust teatavate sõiduautode puhul. Koos meetme pikendamise taotlusega esitas Läti nõukogu rakendusotsuse 2013/191/EL kohaldamise aruande, mis hõlmab käibemaksu mahaarvamise õiguse piirangu protsendimäära läbivaatamist. Taotlust ja aruannet täiendati 30. juulil 2015.

Käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt teavitas komisjon 21. ja 24. augusti 2015. aasta kirjadega teisi liikmesriike Läti taotlusest. Komisjon teatas 24. augusti 2015. aasta kirjaga Lätile, et tal on olemas taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

Üldine taust

Käibemaksudirektiivi artiklis 168 on sätestatud, et maksukohustuslasel on õigus arvata maha selliste ostude puhul tasutud käibemaks, mida tehakse maksustatavate tehingute tarbeks. Sama direktiivi artikli 26 lõike 1 punktis a on ette nähtud, et ettevõtte vara hulka kuuluvate kaupade kasutamist isiklikuks tarbeks tuleb käsitada tasu eest teenuste osutamisena, kui nendelt kaupadelt oli käibemaks mahaarvatav. Kõnealuse süsteemi kohaselt on lubatud isikliku kasutuse eest esialgselt mahaarvatud käibemaksu tagastamine.

Sõiduautode puhul on kõnealust süsteemi keeruline kohaldada peamiselt seetõttu, et raske on teha kindlaks sõiduki isiklikuks tarbeks ja ettevõtluse tarbeks kasutamise osakaalu. Aruannete koostamine ja kontrollimine on lisakoormus nii ettevõtjatele kui ka maksuhalduritele isegi juhul, kui Läti kasutaks käibemaksudirektiivi artikliga 168a ette nähtud võimalust piirata ametiautodega seotud kulutuste mahaarvamist proportsionaalselt maksukohustuslase sõiduki tegeliku kasutamisega ettevõtte tegevuse eesmärgil.

Käibemaksu kogumise lihtsustamiseks ja maksudest kõrvalehoidumise vältimiseks taotles Läti 2011. aastal individuaalse erandi tegemist, millega lubatakse tal teatavate sõiduautode puhul piirata käibemaksu mahaarvamise õigust 80 %-le. Eranditaotlus kiideti heaks nõukogu 22. aprilli 2013. aasta otsusega 2013/191/EL ja see kehtib kuni 31. detsembrini 2015. Kõnealusese piirangu kohaldamisalast jäeti eraldi välja teatud sõidukikategooriad, näiteks edasimüümiseks, rentimiseks või liisimiseks ostetavad sõidukid; reisijate- (nt taksod) või kaubaveoks kasutatavad sõidukid; õppesõiduks kasutatavad sõidukid; valve- või hädaabiteenusteks kasutatavad sõidukid; autode müügiesitluseks kasutatavad sõidukid. Samas oleksid ettevõtjad vabastatud sõidukite isiklikuks tarbeks kasutamise kajastamisest arvepidamises.

Kooskõlas eespool nimetatud otsuse artikli 6 punktiga b esitas Läti aruande, mis hõlmab kõnealuse otsuse kohaldamist, sealhulgas kohaldatava piirangu protsendimäära läbivaatamist.

Läti esitatud teabest nähtub, et 80 % mahaarvamise määr ei vasta enam tegelikule olukorrale ja et seda tuleks vähendada 50 %-le. Läti toetab piirangu uut protsendimäära statistiliste andmetega sellise erimaksu kohta, mida kohaldatakse ettevõtjate omanduses või valduses olevate ning isiklikuks ja ettevõtluse tarbeks kasutatavate kergeveokite suhtes. Läti esitatud teabe kohaselt maksti 79 % erimaksust kõigilt sõidukorras kergesõidukitelt, mis on juriidiliste isikute valduses või omandis. Läti ametiasutused teatasid ka, et kohaldamisele kuuluv protsendimäär selliste juriidiliste isikute suhtes, kellel on vähemalt üks registreeritud kergesõiduk ja kes maksid kergesõidukite suhtes kohaldatavat erimaksu, oli 2012. aastal 87,6 %, 2013. aastal 92,5 % ja 2014. aastal 86,2 %. Lisaks sellele on 99,6 % Lätis registreeritud ettevõtetest väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted. Läti on seisukohal, et vastavalt kõnealusele statistilisele teabele, mis hõlmab enamikku maksukohustuslastest, võib järeldada, et nende sõiduautode isiklikuks tarbeks üldkasutamise määr vastab 50 %-le. Seepärast tuleks kehtestada uus piirang 50 %.

Erandi kõigi ülejäänud tingimuste kohaldamist jätkatakse. Uut süsteemi kohaldatakse seega kõigi selliste sõiduautode suhtes, millel on lisaks juhi istekohale maksimaalselt kaheksa istekoha ja mis on teatavast massist väiksema massiga ning mida ei kasutata üksnes ettevõtluse tarbeks. Samamoodi jäetakse teatavate eritegevuste jaoks kasutatavad sõiduautod ka mahaarvamise õiguse piirangu reguleerimisalast välja ja seetõttu käsitletakse neid tavaeeskirjade alusel: edasimüümiseks, rentimiseks või liisimiseks ostetavad sõidukid; reisijate- (nt taksod) või kaubaveoks kasutatavad sõidukid; õppesõiduks kasutatavad sõidukid; valve- või hädaabiteenusteks kasutatavad sõidukid; autode müügiesitluseks kasutatavad sõidukid.

Arvestades protsentuaalset muutust, on uus erand sobivam kui olemasoleva maksustamiskorra pikendamine. Siiski peaks uus piirang olema ajaliselt piiratud 31. detsembrini 2018, et oleks võimalik hinnata, kas tingimused, millel erand põhineb, ikka veel kehtivad. Pikendamistaotlusele tuleb lisada kohaldatud protsendimäära läbivaatamise aruanne, mis tuleb koos taotlusega saata komisjonile 31. märtsiks 2018.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas kehtivate sätetega**

Sarnaseid erandeid seoses mahaarvamisõigusega on võimaldatud ka teistele liikmesriikidele, sh Lätile, 22. aprilli 2013. aasta otsusega 2013/191/EL.

Käibemaksudirektiivi artikliga 176 on ette nähtud, et nõukogu määrab kindlaks kulud, millelt käibemaksu maha ei arvata. Kuni kõnealuste kulude kindlaksmääramiseni lubatakse liikmesriikidel säilitada 1. jaanuaril 1979 kehtinud erandid. Seepärast kehtivad mitmed senist olukorda säilitavad sätted, millega piiratakse õigust arvata maha sõiduautodega seotud käibemaksu.

- **Kooskõla liidu muude poliitikavaldkondadega**

Ei kohaldata

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käibemaksudirektiivi artikkel 395.

- **Subsidiaarsus (ei kuulu liidu ainupädevusse)**

Pidades silmas ettepaneku aluseks olevat käibemaksudirektiivi sätet, tehakse ettepanek ELi ainupädevusse kuuluvas valdkonnas. Subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata mingeid kohustusi.

Erandi piiratud ulatust arvestades on erimeede kooskõlas taotletava eesmärgiga, st see aitab vältida maksudest kõrvalehoidumist ja lihtsustab käibemaksu kogumist.

- **Vahendi valik**

Käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksueeskirjadest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Lisaks on nõukogu otsus sobivaim vahend, sest selle saab adresseerida üksikutele liikmesriikidele.

3. JÄRELHINDAMISTE TULEMUSED, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMINE JA MÕJUHINNANGUD

- **Järelhindamised / kehtivate õigusaktide toimivuskontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesolev ettepanek põhineb Läti esitatud taotlusel ja käsitleb ainult kõnealust liikmesriiki.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõju hindamine**

Otsuse ettepaneku eesmärk on eelkõige hõlbustada käibemaksu kogumist seoses sõiduautodega, mida osaliselt kasutatakse ettevõtluse tarbeks, seega on selle võimalik mõju positiivne. Samas püütakse selle abil vältida ebaõigest arvepidamisest tulenevat maksudest kõrvalehoidumist.

Erandi kitsa reguleerimisala ning piiratud kohaldamisaja tõttu on selle mõju igal juhul piiratud.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. MUUD KÜSIMUSED

- **Rakenduskavad ning seire-, hindamis- ja aruandluskord**

Ettepanek sisaldab aegumisklauslit. Erandi kehtivus lõpeb automaatselt 31. detsembril 2018.

2015/0254 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

mille kohaselt lubatakse Lätil kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 26 lõike 1 punktist a ning artiklitest 168 ja 168a

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi,[1] eriti selle artikli 395 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Kirjas, mille komisjon registreeris 8. aprillil 2015, taotles Läti luba jätkata teatavatel tingimustel sellise meetme kohaldamist, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ artikli 26 lõike 1 punktist a ning artiklitest 168 ja 168a, et piirata mahaarvamise õigust selliste sõiduautodega seotud kulude suhtes, mida ei kasutata üksnes ettevõtluse eesmärgil. Taotlust täiendati 30. juulil 2015.

(2) Kooskõlas direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõike 2 teise lõiguga teavitas komisjon 21. ja 24. augusti 2015. aasta kirjadega teisi liikmesriike Läti esitatud taotlusest. Komisjon teatas 24. augusti 2015. aasta kirjaga Lätile, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

(3) Direktiivi 2006/112/EÜ artiklitega 168 ja 168a on ette nähtud, et maksukohustuslasel on õigus arvata maha selliste kaupade ja teenuste eest tasutud käibemaks, mida ta kasutab maksustatavate tehingute tarbeks. Kõnealuse direktiivi artikli 26 lõike 1 punktis a nõutakse käibemaksu arvestamist, kui ettevõtte vara kasutatakse muuks kui ettevõtluse tarbeks.

(4) Nõukogu rakendusotsusega 2013/191/EL[2] on lubatud Lätil kehtestada meede, millega tehakse vastavalt direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõikele 1 erand, et piirata sisendkäibemaksu mahaarvamise õigus 80 %-le, kui tegemist on selliste ostetud, liisitud, liidusiseselt soetatud või imporditud teatavate sõiduautodega ning nendega seotud kütusekuludega, mida ei kasutata ainult ettevõtluse tarbeks. Nõukogu rakendusotsuse 2013/191/EL kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2015.

(5) Koos taotlusega esitas Läti nõukogu rakendusotsuse 2013/191/EL kohaldamise aruande, mis hõlmab käibemaksu mahaarvamise õiguse piirangu protsendimäära läbivaatamist. Läti esitatud teabest nähtub, et 80 % mahaarvamise määr ei vasta enam tegelikule olukorrale ja et seda tuleks vähendada 50 %-le. Teave põhineb statistilistel andmetel sellise erimaksu kohta, mida kohaldatakse ettevõtjate omanduses või

[1] ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.
[2] ELT L 113, 25.4.2013, lk 11.

valduses olevate ning isiklikuks ja ettevõtluse tarbeks kasutatavate kergeveokite suhtes.

(6) Meetme kohast mahaarvamisõiguse piirangut tuleks kohaldada sellise käibemaksu suhtes, mida on makstud ostetud, liisitud, ühendusesiseselt omandatud või imporditud konkreetsetelt sõiduautodelt ja nendega seotud kuludelt, sealhulgas ostetud kütuselt.

(7) Kõnealust meedet tuleks kohaldada üksnes selliste sõiduautode suhtes, mille suurim lubatud mass ei ületa 3 500 kilogrammi ning milles ei ole lisaks juhi istekohale rohkem kui kaheksa istekohta. Kõikide sõiduautode, mille mass ületab 3 500 kilogrammi, ning milles on lisaks juhi istekohale rohkem kui kaheksa istekohta, muuks kui ettevõtluse tarbeks kasutamine on ettevõtluse liigist või laadist olenevalt ebaoluline. Tuleks esitada selliste sõiduautode üksikasjalik loetelu, mis on kõnealuse loa reguleerimisalast välja jäetud ning mis põhineb autode konkreetsel kasutusel.

(8) Seepärast tuleks Lätile anda luba kohaldada kõnealust meedet piiratud ajavahemiku jooksul kuni 31. detsembrini 2018.

(9) Kui Läti soovib erandit lubavat meedet pikendada ka pärast 2018. aastat, tuleks komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2018 esitada uus aruanne koos tähtaja pikendamise taotlusega.

(10) Erandi kohaldamine avaldaks üksnes tühist mõju lõpptarbimise etapis kogutava maksutulu kogusummale ning see ei mõjuta ebasoodsalt käibemaksust tulenevaid liidu omavahendeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artiklitest 168 ja 168a lubatakse Lätil piirata 50 % määraga õigust arvata maha käibemaks selliste sõiduautodega seotud kuludelt, mida ei kasutata üksnes ettevõtluse eesmärgil.

Artikkel 2

Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artikli 26 lõike 1 punktist a ei tohi Läti käsitada maksukohustuslase ettevõtte varade hulka kuuluvate sõiduautode kasutamist isiklikuks tarbeks tasu eest teenuste osutamisena, kui kõnealuse sõiduki suhtes kohaldatakse käesoleva otsuse artikli 1 kohaselt käibemaksu mahaarvamise õiguse piirangut.

Artikkel 3

Artiklis 1 osutatud kulud hõlmavad selliste autode ostmist, liisimist, ühendusesiseselt omandamist või importimist ning kõnealuste autode hooldus-, remondi- ja kütusekulusid.

Artikkel 4

Käesolevat otsust kohaldatakse üksnes selliste sõiduautode suhtes, mille suurim lubatud mass ei ületa 3 500 kilogrammi ning milles ei ole lisaks juhi istekohale rohkem kui kaheksa istekohta.

Artikkel 5

Artikleid 1 ja 2 ei kohaldata järgmiste sõiduautokategooriate suhtes:

a) edasimüümiseks, rentimiseks või liisimiseks ostetavad sõidukid;

b) tasu eest reisijateveoks, sh taksoteenuseks kasutatavad sõidukid;

c) kaubaveoteenuseks kasutatavad sõidukid;

d) õppesõiduteenuseks kasutatavad sõidukid;

e) valveteenuseks kasutatavad sõidukid;

f) hädaabiteenuseks kasutatavad sõidukid;

g) autode müügiesitluseks kasutatavad sõidukid.

Artikkel 6

1. Käesolev otsus jõustub selle teatavakstegemise päeval.

   Käesolevat otsust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2016. Otsuse kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2018.

2. Käesolevas otsuses sätestatud loa pikendamise taotlus tuleb esitada komisjonile 31. märtsiks 2018 koos artiklis 1 sätestatud protsendimäära läbivaatamise aruandega.

Artikkel 7

Käesolev otsus on adresseeritud Läti Vabariigile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja